

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی

آشنایی با پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی در یک نگاه

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی

آشنایی با پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی جهاد دانشگاهی

تهیه و تنظیم: روابط عمومی پژوهشگاه

امور فنی چاپ: روابط عمومی پژوهشگاه

سال نشر: تابستان ۱۴۰۵

نشانی: خیابان انقلاب اسلامی، خیابان دانشگاه، خیابان شهید وحید نظری، شماره ۴۷

تلفن: ۵-۶۶۹۵۱۵۹۳

نمابر: ۶۶۴۹۲۱۲۹

آدرس سایت: ihss.ac.ir

۱۱	پیشگفتار:
۱۲	عملکرد
۱۲	افتخارات
۱۳	فصل اول: آشنایی با بخش های ستادی
۱۵	مقدمه
۱۵	۱- هیأت امناء
۱۵	۲- رئیس پژوهشگاه
۱۵	۳- شورای علمی
۱۶	معاونت های پژوهشگاه
۱۶	۱- معاونت پژوهشی
۱۶	۲- معاونت آموزشی
۱۷	۳- معاونت پشتیبانی
۱۹	فصل دوم: پژوهشکده ها، مراکز علمی - پژوهشی و تحقیقاتی
۲۱	مقدمه
۲۱	پژوهشکده ها
۲۱	پژوهشکده علوم توسعه
۲۲	گروه پژوهشی مدیریت و برنامه ریزی شهری و منطقه ای
۲۲	گروه پژوهشی اقتصاد
۲۳	گروه پژوهشی مدیریت

۲۴	 پژوهشکده علوم اجتماعی
۲۴	 گروه پژوهشی جامعه‌شناسی
۲۴	 گروه پژوهشی مطالعات جوانان و مناسبات نسلی
۲۵	 گروه پژوهشی مطالعات خانواده
۲۵	 گروه پژوهشی سیاستگذاری اجتماعی
۲۶	 پژوهشکده علوم انسانی
۲۶	 گروه پژوهشی زبان و ادبیات فارسی
۲۶	 گروه پژوهشی علوم سیاسی
۲۷	 گروه پژوهشی الهیات و فلسفه
۲۸	 مراکز علمی - تحقیقاتی
۳۰	 معرفی فصلنامه‌ها
۳۲	 معرفی کتاب‌ها

(فلسفه وجودی)

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی جهاد دانشگاهی

ارایه‌ی راه حل‌های نوآورانه برای حل مسائل اساسی کشور
و شکوفایی جامعه؛ از طریق «توانمندسازی»، «کارآمد کردن»
و «سرآمد کردن» اعضا

(ارزش های محوری)

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی جهاد دانشگاهی

توانمندسازی و حمایت از اعضا

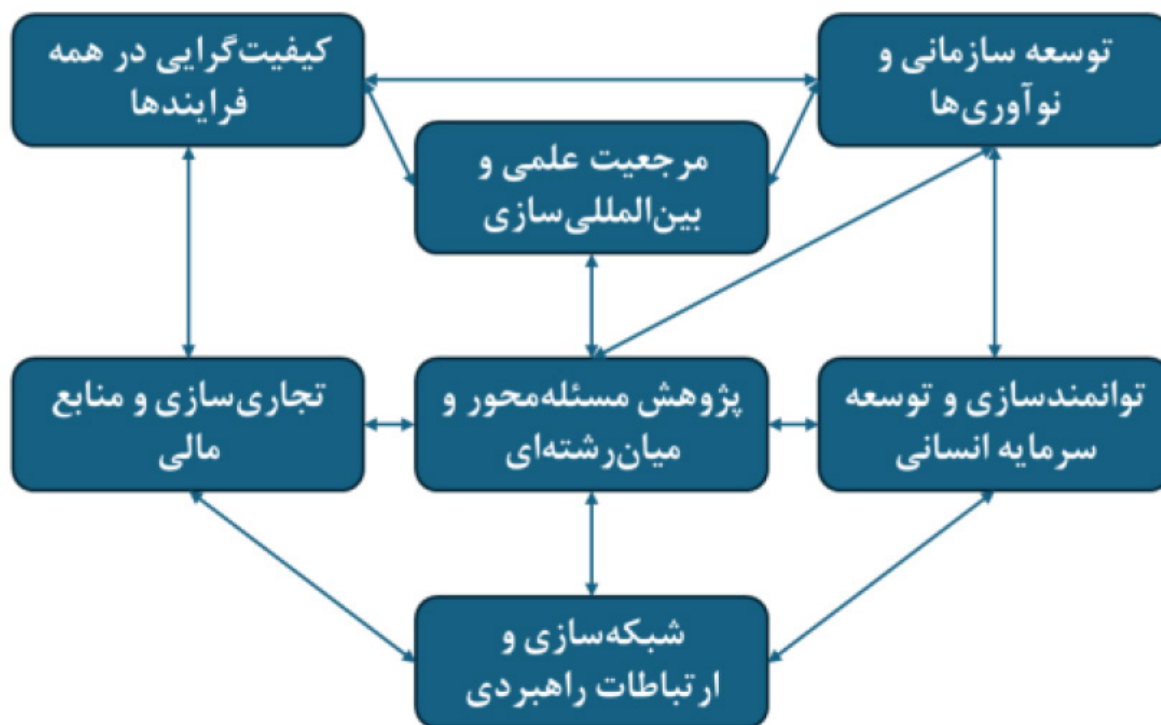
همکاری و انسجام تیمی

نوآوری و تأثیرگذاری

تعهد و پایداری در انجام کار

اعتبار فردی و سازمانی

ما در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی خدمات پژوهشی، آموزشی و تخصصی را در حوزه های علوم انسانی، اجتماعی و رفتاری به متقاضیان سه بخش دولتی، خصوصی و تعاونی ارائه می دهیم. هدف ما مرجعیت علمی در روش شناسی، توانمندسازی سرمایه انسانی، پاسخ گویی به مسائل واقعی جامعه و ایجاد تعامل مؤثر با بازیگران عرصه حکمرانی، صنعت و جامعه است. ما از فناوری های نوین برای بهبود اثربخشی و کیفیت خدمات استفاده می کنیم و با تمرکز بر مزیت رقابتی پایدار، در صدد تبدیل شدن به برند پیشرو در علوم انسانی و اجتماعی هستیم.

محورها و شعارهای راهبردی

- توانمندسازی و رشد سرمایه انسانی
- پژوهش مسئله‌محور و بین‌رشته‌ای و حل چالش‌های اساسی جامعه
- مرجعیت علمی و دیده شدن در سطوح ملی و بین‌المللی
- کیفیت‌گرایی و التزام به استانداردهای حرفه‌ای در تمامی فعالیت‌ها و فرایندها
- توسعه و پایداری منابع مالی و تجاری‌سازی دانش
- شبکه‌سازی، ارتباطات راهبردی و اثرگذاری
- چابک‌سازی و نوسازی سازمانی با توسعه سازمانی، چابک‌سازی و نوسازی سازمانی (اصلاح ساختارها و فرایندهای درونی) با استفاده از فناوری و نوآوری در مدیریت پژوهش

پژوهش، مجموعه فعالیت‌های نظام‌مند و روش‌مداری است که مهم‌ترین نقش را در تولید علم و فناوری و دستیابی به پیشرفت همه جانبه برعهده دارد. در این فرایند تحقیقات در حوزه علوم انسانی و اجتماعی نقش بنیادین و تعیین کننده دارد. اما باید کوشش شود تا ثمربخشی این پژوهش‌ها در توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جوامع انسانی و گسترش توانمندی‌های آن در حل معضلات به صورت یک باور عمومی درآید. تجارب گران‌سنگ پژوهش‌های انسانی و اجتماعی در قرون اخیر پشتوانه این باور است. تجربه کشورهای موفق در فرایند پیشرفت نشان داده که دستیابی به پیشرفت فراگیر و پایدار تنها در سایه کوشش همه جانبه علمی و پژوهشی امکان‌پذیر است.

بدون تردید برای ساختار علمی و نظام صنعتی قدرت‌های بزرگ هیچ چیز شیرین‌تر از چیدن بهترین و برترین محصول کشورهای در حال توسعه، یعنی نخبگان و تحصیل‌کردگان آنها نیست.

جهاد دانشگاهی به عنوان یک نهاد عمومی غیردولتی از بدو تأسیس خود در سال ۱۳۵۹ همواره به امر پژوهش اهتمام جدی مبذول داشته و پرداختن به آن را یکی از مهم‌ترین رسالت‌های خود تلقی کرده است. حاصل این توجه انجام صدها طرح و پروژه تحقیقاتی و ارائه موارد متعدد مشاوره علمی و تخصصی بوده است که برخی از آنها توانسته‌اند در مجامع علمی، صنعتی و تخصصی کشور درخششی چشمگیر داشته باشند. انتخاب همه ساله حداقل یک طرح پژوهشی این نهاد به عنوان طرح برگزیده جشنواره بین‌المللی خوارزمی را می‌توان شاهدهی بر این مدعا دانست.

اهتمام مستمر جهاد به پژوهش‌های علوم انسانی و اجتماعی با رویکردی کاربردی، آن را به نهادی که نقش مکمل دانشگاه را ایفا می‌کند، تبدیل کرده است. این نهاد، وجهه همت خود را پاسخگویی به نیازها و پرداختن به چالش‌های اجتماعی قرار داده است. پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی با پی‌جویی چارچوب‌های این سیاست، اکنون حداقل در مواجهه با چالش‌هایی نظیر سبک زندگی، تعارض منافع، سلامت اداری، محرومیت زدایی، بحران هویت و مسائل جوانان با کوشش‌های مداوم پژوهشی به صورت مرجعی علمی درآمده است. با عنایت به رسالت جهاد دانشگاهی طبق اساسنامه مصوب شورای عالی

انقلاب فرهنگی در زمینه رفع نیازهای پژوهشی و همچنین نیاز روزافزون کشور به اجرای تحقیقات برنامه‌ریزی شده و هدفمند، معاونت پژوهش و فناوری جهاد دانشگاهی در سال ۱۳۷۴ اقدام به تأسیس پژوهشگاه علوم انسانی و اجتماعی نمود. در همان سال مجوز اصولی پژوهشگاه از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری اخذ و در سال ۱۳۸۱ مجوز قطعی پژوهشگاه صادر شد. به دلیل افزایش کمی و کیفی فعالیت‌ها، هیئت امنای جهاد دانشگاهی در سال ۱۳۸۶ با تبدیل پژوهشگاه به پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی موافقت کرد.

مهم‌ترین اهداف تأسیس پژوهشگاه با استناد به اساسنامه آن عبارتند از:

۱. ارتقاء جایگاه جهانی ایران در تولید علم در حوزه علوم انسانی.
۲. ارتقاء سطح تعامل با مراکز علمی و پژوهشی در گستره ملی و جهانی
۳. تقویت حوزه‌های تحقیقاتی دارای مزیت برای نیل به مرجعیت علمی و پژوهشی
۴. پرداختن به چالش‌های اساسی جامعه ایران در حوزه‌های اجتماعی و فرهنگی با افزایش ظرفیت‌ها و توانمندی‌ها بر مبنای اساسنامه جهاد دانشگاهی
۵. تنوع بخشی و گسترش پژوهش‌های کاربردی در حوزه علوم انسانی و بازشناسی کارآمدی آن
۶. کمک به بومی شدن علوم انسانی و خود اتکایی کشور
۷. توسعه و گسترش پژوهش در زمینه علوم انسانی، مطالعات فرهنگی و اجتماعی
۸. ایجاد زمینه مناسب برای ارتقای فعالیت‌های پژوهشی
۹. همکاری در امور پژوهشی با مؤسسات آموزشی و پژوهشی کشور به منظور ارتقای کیفیت فعالیت‌های پژوهشی
۱۰. پاسخ به نیازهای علمی، تخصصی و تحقیقاتی دستگاه‌های اجرایی و کوشش در جهت استقلال علمی کشور در رشته‌های تخصصی علوم انسانی و اجتماعی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی جهاد دانشگاهی با داشتن سه پژوهشکده، ده گروه پژوهشی و سه مرکز علمی - تحقیقاتی و برخورداری از سرمایه‌های انسانی مجرب، در طول حیات علمی خود پژوهش‌های متنوعی را در حوزه‌های مختلف به انجام رسانده است. بطور کلی پژوهشگاه از بدو تاسیس تاکنون، بیش از ۶۳۷ عنوان طرح پژوهشی را راهبری و هدایت نموده است که سازمان‌های علمی - پژوهشی و اجرایی مختلفی از این طرح‌ها بهره‌مند شده‌اند.

در بخش خدمات تخصصی نیز بیش از ۱۴۷ همایش، کارگاه تخصصی، دوره آموزشی و نشست علمی را تدارک و به انجام رسانده است. «همایش بین‌المللی پیامبر اعظم (ص) و برنامه‌های درسی»، «همایش شوراهای اسلامی و مشارکت مردمی»، «همایش نقش و جایگاه دولت در توسعه فرهنگی»، «همایش ملی آسیب‌شناسی تربیت دینی»، «همایش ملی جوانان و هویت ایرانی: همسازی عناصر دینی و ملی»، «همایش ملی مدیریت پسماند شهری و روستایی»، «همایش ملی تلفن همراه هوشمند و سبک زندگی» و «همایش تولید و سرمایه‌گذاری، چالش‌ها، موانع و راهکارها» از جمله همایش‌های برگزار شده پژوهشگاه است. مقالات چاپ شده توسط اعضای هیات علمی پژوهشگاه تاکنون بیش از ۸۱۸ عنوان در نشریات علمی - پژوهشی، علمی - ترویجی و یا سایر نشریات است. علاوه بر این ۷۵ عنوان کتاب در پژوهشگاه چاپ و منتشر شده است. انعقاد بیش از ۶۰ تفاهم‌نامه با سازمان‌های علمی - پژوهشی و اجرایی کشور، از دیگر فعالیت‌های درخور توجه برای زمینه‌سازی امر پژوهش در پژوهشگاه است.

۳- افتخارات پژوهشگاه

- رتبه سوم جشنواره خوارزمی - طرح پژوهشی «ریشه‌یابی ادبیات عصر جدید ایران» - ۱۳۷۹
- پژوهشگر برگزیده ستاد پژوهش کشور - ۱۳۸۰
- پژوهشگر برگزیده ستاد پژوهش کشور - ۱۳۸۱
- پژوهشگر برگزیده ستاد پژوهش کشور - ۱۳۸۲
- رتبه A - ارزیابی سالانه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری طی سال‌های ۱۳۸۰ و ۸۱ و ۸۲ و ۸۳ و ۸۵ و ۸۶ و ۸۷ و ۸۸
- رتبه B - ارزیابی سالانه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در سال ۱۳۸۹
- کسب رتبه اول در میان موسسات پژوهشی علوم انسانی و اجتماعی کاربردی در سال ۱۳۸۳
- کسب رتبه اول در میان موسسات پژوهشی غیر دولتی در سال ۱۳۸۵
- کتاب سال دانشجویی - اندیشه سیاسی شریعتی - ۱۳۸۳
- پژوهش فرهنگی سال ۱۳۸۴ - وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی - طرح پژوهشی «روان‌شناسی نسل سوم انقلاب اسلامی»
- کتاب سال دانشجویی ادبیات داستانی جنگ در ایران در سال ۱۳۹۵
- کتاب سال دانشجویی ادبیات داستانی جنگ در ایران در سال ۱۳۹۹
- کتاب سال دفاع مقدس ادبیات داستانی جنگ در ایران سال ۱۳۹۶
- کسب عنوان مرکز خدمات تخصصی برتر جهاد دانشگاهی در سال ۱۴۰۴ توسط مرکز خدمات تخصصی ارزیابی تأثیرات اجتماعی
- کسب عنوان برگزیده اول بخش پژوهش هفتمین دوره جایزه پژوهش سال سینمای ایران در سال ۱۴۰۳ برای طرح پژوهشی «راهکارهای جذب مخاطب برای فیلم‌های ایرانی در خارج از کشور»
- کسب عنوان پژوهش شایسته تقدیر در ششمین دوره جایزه پژوهش سال سینمای ایران در سال ۱۴۰۲ برای طرح پژوهشی «روند مشکلات مرتبط با گسست نسلی در ایران در فیلم‌های چهار دهه اخیر»

فصل اول

آشنایی با بخش‌های ستادی

مقدمه

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی دارای سه رکن اساسی هیأت امناء، رئیس پژوهشگاه و شورای علمی است و سایر اجزا به تناسب زیر نظر این ارکان فعالیت‌های خود را دنبال می‌کنند. در ادامه به صورت مختصر به معرفی ساختار پژوهشی و اداری پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی پرداخته می‌شود.

۱. هیأت امناء

هیأت امنای پژوهشگاه همان هیأت امنای جهاد است. از مهمترین وظایف و اختیارات هیأت امناء موارد مشروحه زیر است:

- سیاست‌گذاری و تعیین خط مشی کلی و تصویب برنامه‌های توسعه
- تصویب تشکیلات و نمودار سازمانی
- تصویب اصول کلی همکاری علمی و اقتصادی با سایر موسسات

۲. رئیس پژوهشگاه

رئیس پژوهشگاه از بین اعضاء هیأت علمی جهاد دانشگاهی که دارای تخصص در زمینه فعالیت پژوهشگاه باشد، به پیشنهاد رئیس جهاد دانشگاهی و با تأیید هیأت امنای جهاد دانشگاهی و با حکم رئیس جهاد دانشگاهی منصوب می‌شود.

۳. شورای علمی

شورای علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی یکی از ارکان مهم پژوهشگاه است که متشکل از رئیس پژوهشگاه (رئیس شورا)، معاون پژوهشی (نائب رئیس و دبیر شورا)، سایر معاونان پژوهشگاه، رؤسای پژوهشکده‌ها، ۳ نفر از اعضاء هیأت علمی جهاد دانشگاهی به انتخاب رئیس پژوهشگاه، یک نفر از مدیران گروه‌ها به انتخاب مدیران گروه‌های پژوهشی پژوهشگاه و دو نفر از صاحب نظران در زمینه علوم انسانی و اجتماعی به پیشنهاد رئیس پژوهشگاه و رئیس جهاد دانشگاهی است.

معاونت‌های پژوهشگاه

۱- معاونت پژوهشی

معاونت پژوهشی مسئول پیگیری امور پژوهشی و هماهنگی و نظارت بر حسن اجرای طرح‌های پژوهشی است. مهمترین وظایف این معاونت عبارتند از:

- اعمال سیاست‌ها و خط‌مشی‌های پژوهشی پژوهشگاه در قالب برنامه‌های بلندمدت جهاددانشگاهی در زمینه‌های مختلف علمی
- نظارت بر فعالیت‌های حوزه پژوهش و ایجاد هماهنگی بین پژوهشکده‌ها
- سیاست‌گذاری و هدایت فعالیت پژوهشی و خدمات تخصصی و ارائه راهنمایی‌های لازم
- اتخاذ تدابیر لازم جهت بهره‌برداری از نتایج تحقیقات و فعالیت‌های علمی و پژوهشی
- فراهم آوردن زمینه‌های همکاری پژوهشکده‌ها و گروه‌های پژوهشی با سازمان‌های دیگر
- فراهم آوردن امکانات اطلاع‌رسانی و منابع علمی پژوهشگاه

این معاونت دارای ۵ اداره به شرح زیر است:

- اداره امور پژوهشی
- اداره مستندات و نشریات علمی - پژوهشی
- اداره اطلاع‌رسانی و کتابخانه
- اداره راهبری و نیازسنجی پژوهش
- اداره انتشارات علمی

۲- معاونت آموزشی

معاونت آموزشی مسئول برگزاری دوره‌های آموزشی تخصصی برای سازمان‌ها و وزارتخانه‌ها و نهادهای عمومی است. این معاونت در کنار برگزاری دوره‌ها به اجرای کانون ارزیابی شایستگی مدیران نیز می‌پردازد.

مهمترین وظایف این معاونت عبارتند از:

- اعمال سیاست‌ها و خط‌مشی‌های آموزشی پژوهشگاه در قالب برنامه‌ریزی بلندمدت جهاد دانشگاهی در زمینه‌های مختلف
 - تولید محتوای آموزش‌های تخصصی و توسعه آموزش‌های الکترونیکی
 - هم‌افزایی و ایجاد ارزش افزوده در پژوهش‌های کاربردی حوزه علوم انسانی از طریق آموزش تخصصی و کاربردی متناسب با ظرفیت گروه‌های پژوهشی
 - تدوین برنامه‌های کوتاه‌مدت و بلندمدت آموزشی جهت ارائه به شورای علمی
 - بررسی و اظهارنظر در مورد برگزاری دوره‌های آموزشی و نحوه تبلیغات آنها
 - تلاش در ایجاد توسعه آموزش‌های تخصصی متناسب با نیاز سازمان‌ها و نهادها و شرکای اجتماعی پژوهشگاه
 - ارتباط مستمر با سازمان‌های دولتی و غیردولتی جهت رفع نیازهای آموزشی آنها
 - برنامه‌ریزی در مورد برقراری سمینارهای آموزشی در موضوعات مختلف
 - نظارت بر صدور و اعطای گواهینامه‌های پایان دوره آموزشی
 - پیگیری لازم‌الاداری در اعطای تسهیلات آموزشی و امکان ادامه تحصیل اعضاء پژوهشگاه
- ادارات و حوزه‌های فعالیت این معاونت بدین شرح است:
- اداره آموزش‌های تخصصی کوتاه مدت
 - اداره آموزش و تحصیلات تکمیلی
 - اداره ترویج یافته‌های پژوهشی و نشر آثار علمی
 - مرکز آموزش‌های تخصصی کاربردی
 - برگزاری کانون ارزیابی و توسعه شایستگی مدیران

- نظارت بر حسن اجرای فعالیت های حوزه های پشتیبانی واحدها و ایجاد هماهنگی بین آنها
- نظارت در اجرای کلیه امور مالی و اداری پژوهشگاه در چارچوب ضوابط، قوانین و آئین نامه های مربوط

معاونت پشتیبانی و خدمات تخصصی دارای چهار اداره به شرح زیر است.

- اداره فناوری اطلاعات و خدمات
- اداره امور مالی
- اداره امور اداری و عمومی
- اداره خدمات تخصصی و امور قراردادها

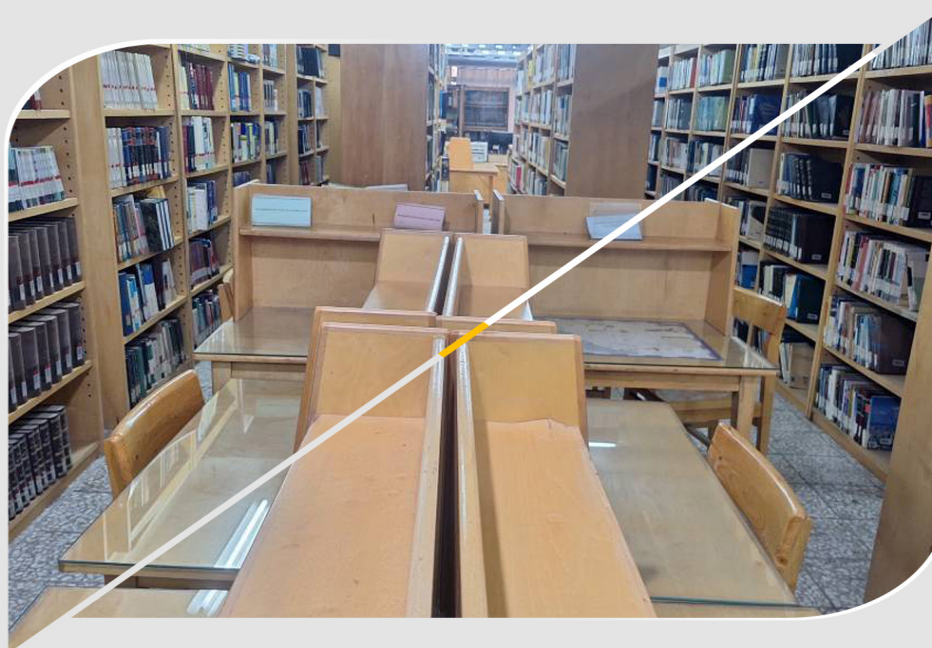
۳- معاونت پشتیبانی و طرح و برنامه

معاونت پشتیبانی و طرح و برنامه به عنوان پشتیبان امور پژوهشی و آموزشی، مسئولیت تدارك امکانات زیر ساختی، اداری و مالی را برای بخش های مختلف پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی برعهده دارد.

از مهمترین وظایف این معاونت می توان به موارد زیر اشاره نمود:

- اعمال سیاست ها و خط مشی های کلی پژوهشگاه در زمینه های اجرایی و پشتیبانی
- پیش بینی و تأمین و جذب نیروی انسانی موردنیاز در محدوده تشکیلات مصوب و تأمین رفاه تعاون، بهداشت و بیمه کارکنان
- بودجه ریزی مالی متناسب با برنامه های توسعه بلندمدت و در قالب طرح های مصوب

فصل دوم

پژوهش کدها، مراکز علمے۔
پژوهشے و تحقیقاتے

مقدمه

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی در مسیر دستیابی به اهداف و وظایف تحقیقاتی خود سه پژوهشکده، ده گروه پژوهشی فعال و سه مرکز علمی - تحقیقاتی دارد.

تأسیس پژوهشکده‌ها به پیشنهاد رئیس پژوهشگاه و تصویب هیات امنا، تشکیل و در چارچوب زیر اقدام به فعالیت می‌نمایند: در هر پژوهشکده شورایی متشکل از رئیس پژوهشکده، مدیران گروه‌های پژوهشی و دو تا چهار نفر از اعضای هیات علمی پژوهشگاه به پیشنهاد رئیس پژوهشکده و تأیید و حکم رئیس پژوهشگاه تشکیل می‌شود برخی از مهمترین وظایف این شورا عبارت است از:

- تدوین خط مشی کلی و برنامه‌های بلندمدت علمی و ارزیابی فعالیت علمی پژوهشکده و گروه‌های تابعه
- نظارت مستمر بر حسن اجرای برنامه پژوهشی گروه‌ها
- بررسی و تصویب طرح‌های پژوهشی گروه‌ها
- بررسی و تصویب شبکه برنامه گروه‌ها
- هماهنگ‌سازی و تقویت فعالیت‌های میان رشته‌ای
- هماهنگی و تقویت امور پژوهی و نیازسنجی پژوهشی و آموزشی پژوهشکده
- در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی طرح‌های پژوهشی به طور کلی به دو صورت اجرا می‌شود:
 - الف) انجام طرح در قالب شبکه برنامه گروه‌ها که محل تأمین اعتبار آنها دانشگاهی است و موضوعات آن جزء شبکه برنامه گروه‌های پژوهشی است که پس از تصویب شورای علمی گروه، شورای علمی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی و شورای بررسی نهایی طرح‌ها در جهاد دانشگاهی قابل اجرا است.
 - ب) انجام طرح به سفارش سازمان‌ها و مراکز علمی و اجرایی که طرح‌هایی را شامل می‌شود که به سفارش سازمان‌ها و نهادهای مختلف دولتی و غیر دولتی انجام می‌شود.

۱- پژوهشکده‌ها

در حال حاضر در پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی سه پژوهشکده علوم انسانی، علوم اجتماعی و علوم توسعه فعالیت دارند؛ این پژوهشکده‌ها در ادامه معرفی می‌شوند:

۱-۱- پژوهشکده علوم توسعه

پژوهشکده علوم توسعه دارای سه گروه پژوهشی فعال است. تشکیلات سازمانی هر گروه عبارت است از: مدیر گروه، شورای علمی و اعضای گروه.

گروه‌های پژوهشی موظف به ارائه پیش نویس برنامه سه ساله پژوهشی گروه، تحت عنوان شبکه برنامه هستند. پیشنهاد جذب محققان مورد نیاز، تقویت ارتباطات علمی و پژوهشی و تلاش برای انجام پژوهش‌های میان رشته‌ای از مهمترین وظایف گروه‌هاست. هر گروه پژوهشی دارای یک شورای علمی است که علاوه بر اعضای گروه چند عضو هیأت علمی دانشگاهی نیز در آن عضو هستند. مهمترین وظیفه این شورا بررسی و تصویب برنامه گروه‌ها شامل شبکه برنامه و طرح‌های پژوهشی است.

گروه‌های پژوهشی پژوهشگاه علوم توسعه عبارت است از:

• گروه پژوهشی مدیریت و برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای

• گروه پژوهشی مدیریت

• گروه پژوهشی اقتصاد

گروه پژوهشی مدیریت و برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای

گروه پژوهشی مدیریت و برنامه‌ریزی شهری و منطقه‌ای پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی بر محور احیا و بازآفرینی بافت‌های ناکارآمد شهری با تکیه بر ظرفیت‌ها و توانمندی‌های درونی این بافت‌ها استوار است. این گروه با تأکید بر توسعه کسب‌وکارهای محلی، بهره‌گیری از تحولات فناورانه و رویکرد توسعه میان‌افزا، به دنبال ایجاد تحرک پایدار در فرآیند نوسازی و ارتقای کیفیت زندگی در بافت‌های هدف است. رویکرد اصلی گروه بر این باور است که تلفیق ظرفیت‌های درونی محلات با حمایت‌های سیاستی و نهادی می‌تواند زمینه‌ساز بازآفرینی پایدار شهری شود. در همین راستا، شبکه برنامه جدید گروه بر سه محور اصلی زیر متمرکز شده است تا پشتوانه‌ای علمی برای تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری در حوزه توسعه شهری و منطقه‌ای فراهم آورد.

- ۱- شناسایی و تقویت ظرفیت‌های درونی بافت‌های ناکارآمد
- ۲- توسعه کسب‌وکارها و بهره‌گیری از فناوری‌های نوین در فرآیند بازآفرینی شهری
- ۳- ارائه راهکارهای سیاستی برای تسریع و پایدارسازی نوسازی و احیای شهری

با تمرکز بر ارتقای سرمایه‌گذاری، تولید و رقابت‌پذیری اقتصاد ایران، از سال ۱۳۷۴ در مسیر شناسایی موانع توسعه اقتصادی و بهبود فضای کسب‌وکار فعالیت می‌کند. این گروه با انجام پژوهش‌های گسترده در حوزه رقابت‌پذیری اقتصادی، سنجش و تحلیل فضای سرمایه‌گذاری در سطح ملی، بخشی و استانی، و همچنین بررسی چالش‌های ساختاری تولید، به دنبال ارائه راهکارهای سیاستی برای تقویت رشد اقتصادی و بهبود حکمرانی اقتصادی است. رویکرد اصلی برنامه پژوهشی گروه، تحلیل عوامل مؤثر بر امنیت و جذابیت سرمایه‌گذاری، ارتقای بهره‌وری و رقابت‌پذیری، و شناسایی پیشران‌ها و اولویت‌های توسعه اقتصادی کشور است. در همین راستا، شبکه برنامه جدید گروه اقتصاد بر سه محور اصلی زیر استوار شده است تا زمینه تدوین سیاست‌های کارآمد و مبتنی بر شواهد برای توسعه پایدار کشور را فراهم آورد.

- ۱- پایش و تحلیل فضای سرمایه‌گذاری و تولید در اقتصاد ایران
- ۲- بررسی عوامل مؤثر بر رقابت‌پذیری و توسعه اقتصادی
- ۳- شناسایی چالش‌ها، پیشران‌ها و سیاست‌های مؤثر بر تولید و سرمایه‌گذاری

ردیف	عنوان شبکه برنامه	سال اختتام
۱	ارزیابی و تدوین سیاست‌های صنعتی شدن در ایران با تأکید بر مراحل رشد بخش‌های اقتصادی	۱۳۸۰
۲	بررسی رقابت‌پذیری اقتصاد ایران در فرآیند جهانی شدن	۱۳۹۲
۳	سنجش و تحلیل فضای سرمایه‌گذاری در اقتصاد ایران	۱۴۰۲
۴	بررسی موانع تولید و سرمایه‌گذاری و ارائه راهکار (با تأکید بر هوشمندسازی اقتصاد)	در دست اجرا

توانمندی‌های تخصصی:

- فضای سرمایه‌گذاری و محیط کسب و کار
- رشد، توسعه و پیشرفت اقتصادی
- محرومیت‌زدایی با توانمندسازی اقتصادی

گروه پژوهشی اقتصاد

گروه پژوهشی اقتصاد پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی

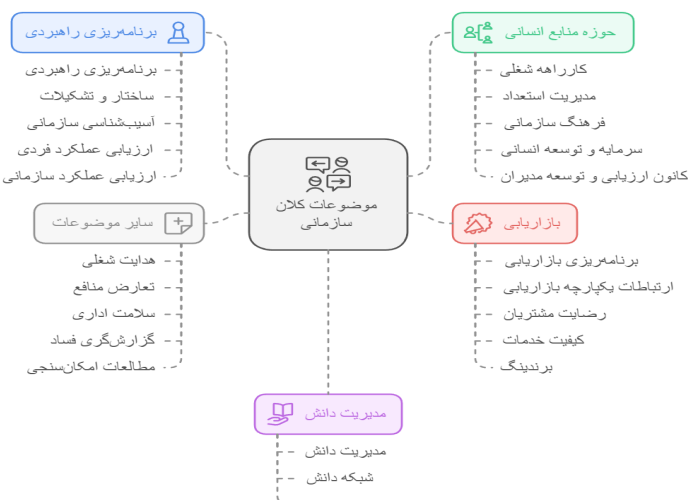
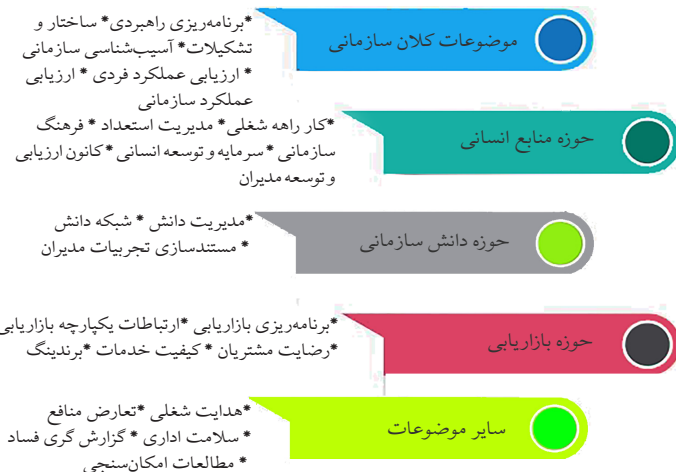
اثربخشی، بهره‌وری و کیفیت تصمیم‌گیری در بخش‌های دولتی و خصوصی است. رویکرد اصلی برنامه پژوهشی گروه، شناسایی و تحلیل مسائل مدیریتی سازمان‌ها و ارائه راه‌حل‌های مبتنی بر شواهد برای بهبود حکمرانی و مدیریت سازمانی است. در همین راستا، شبکه برنامه گروه مدیریت بر سه محور اصلی زیر استوار شده است تا زمینه تقویت ظرفیت‌های مدیریتی و افزایش بهره‌وری سازمانی را فراهم آورد.

۱- ارتقای کارآمدی و توسعه سازمانی

۲- بهبود سلامت اداری، سرمایه انسانی و دانش سازمانی

۳- توسعه رویکردهای نوین مدیریتی در حوزه بازاریابی و سایر مسائل راهبردی سازمان‌ها

حوزه‌های فعالیت گروه

● تامین مالی

● رقابت‌پذیری در اقتصاد

گروه اقتصاد بیش از ۶۵ طرح پژوهشی راهبردی و هدایت نموده که سازمان‌های علمی-پژوهشی و اجرایی مختلفی از این طرح‌ها بهره‌مند شده‌اند.

ردیف	عنوان شبکه برنامه	سال اختتام
۱	آسیب‌شناسی مدیریت شهری (۸ طرح) و ویژگی‌های شهر اسلامی (۲ طرح)	۱۳۹۱
۲	بازآفرینی پایدار بافت‌های فرسوده شهری (بافت‌های هدف‌نوسازی و بهسازی شهری) با تأکید بر ویژگی‌های شهر ایرانی-اسلامی	۱۳۹۹
۳	تحلیل یکپارچه ظرفیت بافت مرکزی شهرها (با تأکید بر تحولات فناورانه برای توسعه کسب و کار)	در دست اجرا

توانمندی‌های تخصصی:

انجام مطالعات روشمند، شاخص‌سازی و ارزیابی برنامه‌ها و

سیاست‌ها در زمینه:

- بازآفرینی و توسعه پایدار بافت فرسوده و ناکارآمد
- سیاست‌ها و برنامه‌های توسعه مسکن
- توسعه ناحیه‌ای و آمایش سرزمین
- توانمندسازی و محرومیت‌زدایی از مناطق محروم

گروه پژوهشی مدیریت

گروه پژوهشی مدیریت پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی با هدف توسعه دانش کاربردی مدیریت و ارائه راهکارهای علمی برای ارتقای عملکرد سازمان‌ها، از سال ۱۳۸۴ بر پیوند میان نظریه‌های مدیریتی و نیازهای عملی نهادها و سازمان‌ها متمرکز بوده است. این گروه با انجام پژوهش‌های کاربردی، طراحی الگوها و نظام‌های مدیریتی و ارائه راهکارهای اصلاحی و توسعه‌ای، در پی افزایش

ردیف	عنوان شبکه برنامه	سال اختتام
۱	بررسی و سنجش هویت ایرانیان	۱۳۹۵
۲	شبکه های اجتماعی مجازی و هویت	۱۳۹۹
۳	بررسی و سنجش هویت ایرانیان	۱۴۰۲
۴	انسجام اجتماعی در ایران	در دست اجرا

توانمندی های تخصصی:

- هویت ایرانی اسلامی
- شبکه های اجتماعی مجازی
- سبک زندگی ایرانی اسلامی
- آسیب ها و مسائل اجتماعی ایران
- دین داری

گروه پژوهشی مطالعات جوانان و مناسبات نسلی

گروه پژوهشی جوانان و مناسبات نسلی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی بر مطالعه تحولات نسلی و سبک زندگی در بستر تغییرات فرهنگی، اجتماعی و فناورانه متمرکز است. این گروه با بهره گیری از تجربیات پیشین خود در تحلیل سبک زندگی و مناسبات نسلی و نیز مطالعه نسل های نوجوان و جوان، سومین شبکه برنامه خود را با عنوان «مسائل و ویژگی های سبک زندگی نوجوانان نسل آلفا و جوانان نسل زد» طراحی کرده است. هدف اصلی این برنامه، شناخت واقعیت های زیسته، ویژگی ها و الگوهای سبک زندگی این نسل ها و همچنین تحلیل انتقادی سیاست ها و برنامه های مرتبط با آنان به منظور ارائه چارچوب های مناسب برای حکمرانی فرهنگی است. در همین راستا، شبکه برنامه جدید گروه بر سه محور اصلی

۱-۲- پژوهشکده علوم اجتماعی

پژوهشکده علوم اجتماعی دارای چهار گروه پژوهشی فعال است که عبارتند از:

- گروه پژوهشی جامعه شناسی
- گروه پژوهشی مطالعات جوانان و مناسبات نسلی
- گروه پژوهشی مطالعات خانواده
- گروه پژوهشی سیاست گذاری اجتماعی

گروه پژوهشی جامعه شناسی

گروه پژوهشی جامعه شناسی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی بر محور «هویت ایرانی» و با رویکرد سیاست گذاری اجتماعی سامان یافته است. این گروه با توجه به جایگاه محوری هویت در تحولات اجتماعی، فرهنگی و سیاسی ایران و نیز چالش های ناشی از جهانی شدن، توسعه فناوری های ارتباطی و تنوع فرهنگی جامعه ایرانی، بر تقویت و تبیین ساختار هویتی مرکب ایرانیان تأکید دارد؛ ساختاری که ابعاد ملی، دینی، قومی و فرهنگی را در قالبی هم افزا و هم زیست در بر می گیرد و زمینه ساز انسجام و همبستگی ملی است. در همین راستا، شبکه برنامه جدید گروه جامعه شناسی در سه محور اصلی زیر طراحی شده است تا ضمن شناخت تحولات هویتی جامعه، به ارتقای سیاست های مرتبط با حفظ و تقویت هویت ایرانی کمک کند.

- ۱- مطالعه روندهای ابعاد مختلف هویت ایرانیان
- ۲- بررسی وضعیت سیاست گذاری هویت ایرانی
- ۳- آینده پژوهی هویت ایرانیان

گروه پژوهشی مطالعات خانواده

گروه پژوهشی «مطالعات خانواده» از سال ۱۴۰۰ فعالیت خود را آغاز کرد. این گروه تلاش دارد تغییرات و تحولات خانواده ایرانی را در حوزه‌های زیر مورد ارزیابی و تحلیل قرار دهد:

- ارزیابی وضعیت استحکام خانواده ایرانی
- عوامل مؤثر بر بروز اختلاف بین زوجین و شیوه‌های حل آن‌ها
- ساختار قدرت در خانواده و عوامل و پیامدهای آن
- نگرش ایرانیان به فرزند آوری
- نگرش و رفتار جنسی
- نگرش‌های جنسیتی و پیامدهای آن در خانواده
- تعاملات بین نسلی در خانواده ایرانی
- بررسی تحولات فرهنگی اجتماعی در نسل‌های مختلف خانواده ایرانی
- وضعیت ازدواج در ایران (نگرش‌ها، فرایندها و چالش‌ها)
- وضعیت خشونت خانوادگی در ایران و عوامل مؤثر بر آن

گروه پژوهشی سیاستگذاری اجتماعی

گروه پژوهشی سیاستگذاری اجتماعی با هدف ارتقای کیفیت سیاستگذاری‌های اجتماعی و توسعه حکمرانی اجتماعی شکل گرفته است. این گروه که از هم‌افزایی ظرفیت‌های گروه روان‌شناسی اجتماعی و مرکز ارزیابی تأثیرات اجتماعی پدید آمده است تمرکز اصلی برنامه پژوهشی گروه بر تحلیل و طراحی سیاست‌های اجتماعی، ارزیابی تأثیرات اجتماعی طرح‌ها و پروژه‌های توسعه، مطالعه سرمایه اجتماعی، عدالت فضایی و تاب‌آوری اجتماعی است. در همین راستا، شبکه برنامه گروه بر سه محور اصلی زیر استوار شده است تا با ارائه راهکارهای کاربردی و سیاستی، به بهبود کیفیت زندگی و تصمیم‌گیری‌های اجتماعی کمک کند.

- ۱- سیاستگذاری و ارزیابی اجتماعی
- ۲- مطالعه سرمایه اجتماعی، مشارکت شهروندی
- ۳- توسعه چارچوب‌ها و ابزارهای ارتقای حکمرانی و تاب‌آوری

زیر استوار شده است تا زمینه بهره‌گیری از یافته‌های پژوهشی در اصلاح سیاست‌ها و برنامه‌ریزی‌های مرتبط با نسل‌های جدید را فراهم آورد.

- ۱- شناخت و تبیین ویژگی‌ها و تحولات سبک زندگی نسل‌های آلفا و زد
- ۲- ارزیابی و تحلیل سیاست‌ها و برنامه‌های مرتبط با نوجوانان و جوانان
- ۳- ارائه راهکارهای سیاستی و مداخلات مؤثر برای مواجهه فعال با مسائل نسلی

ردیف	عنوان شبکه برنامه	سال اختتام
۱	بررسی تغییرات مناسبات نسلی با تاکید بر سبک زندگی در ایران	۱۳۹۶
۲	پیمایش ملی سبک زندگی ایرانیان	۱۴۰۲
۳	مسائل و ویژگی‌های نوجوانی و جوانی	در دست اجرا

توانمندی‌های تخصصی:

- «نسل»، «روابط نسلی»، «تعاملات و تعارضات بین نسلی»
- «سبک زندگی»، «انواع سبک زندگی»، «تغییر سبک زندگی در نسل‌ها»
- «گذران فراغت در بین نسل‌ها و پیامدهای آن»
- «هویت جمعی» و «انسجام اجتماعی»
- آینده پژوهی تحولات بین نسلی
- ارزیابی تأثیرات اجتماعی فرهنگی / پیوست فرهنگی

۱-۳- پژوهشکده علوم انسانی

پژوهشکده علوم انسانی دارای سه گروه پژوهشی فعال است که عبارتند از:

● گروه پژوهشی علوم سیاسی

● گروه پژوهشی زبان و ادبیات فارسی

● گروه پژوهشی الهیات و فلسفه

گروه پژوهشی علوم سیاسی

گروه علوم سیاسی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی بر محور «کارآمدی دولت و حکمرانی» طراحی شده است؛ موضوعی که از آغاز شکل‌گیری نظام جمهوری اسلامی همواره در کانون توجه سیاست‌گذاران و مدیران کشور قرار داشته است. این گروه با بهره‌گیری از تجربیات پژوهشی خود، به دنبال شناسایی الزامات، چالش‌ها و راهکارهای ارتقای کارآمدی نهادهای حکومتی در حوزه‌های علمی و فرهنگی، سیاسی و امنیتی، و اقتصادی و صنعتی است. رویکرد اصلی برنامه، بررسی ظرفیت‌های نهادی و مدیریتی دستگاه‌های منتخب و ارائه راهکارهای سیاستی برای بهبود عملکرد آن‌ها در چارچوب حکمرانی مطلوب است. در همین راستا، شبکه برنامه گروه علوم سیاسی بر سه محور اصلی زیر متمرکز شده است تا زمینه تقویت اثربخشی و پاسخگویی نهادهای عمومی و اجرایی کشور را فراهم آورد.

۱- ارزیابی و تحلیل کارآمدی نهادهای حکومتی

۲- شناسایی الزامات و موانع تحقق حکمرانی کارآمد

۳- تدوین راهبردها و سیاست‌های ارتقای کارآمدی دولت

ردیف	عنوان شبکه برنامه	سال اختتام
۱	دولت جمهوری اسلامی ایران در عصر جهانی شدن: چالش‌ها، فرصت‌ها	۱۳۹۲
۲	الزامات نهادی - سیاسی کارآمدی دولت جمهوری اسلامی ایران	۱۳۹۹
۳	ارتقاء کارآمدی نهادهای سیاسی - حاکمیتی در جمهوری اسلامی ایران (راهبردها و راهکارها)	در دست اجرا

گروه پژوهشی زبان و ادبیات فارسی

برنامه پژوهشی گروه زبان و ادبیات فارسی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی بر مطالعه و تحلیل تحولات ادبیات داستانی معاصر ایران، به‌ویژه در دوره پس از انقلاب اسلامی، متمرکز است. این گروه که پیش‌تر شبکه برنامه‌هایی در حوزه ادبیات معاصر، بومی‌گرایی و ادبیات پس از انقلاب اجرا کرده است، در پنجمین برنامه پژوهشی خود با عنوان «تحلیل جریان‌شناختی ادبیات داستان معاصر به دنبال ترسیم تصویری جامع از روندها، گسست‌ها، نوآوری‌ها و جریان‌های مؤثر در ادبیات داستانی ایران است. این برنامه با بررسی زمینه‌های فرهنگی و سیاسی شکل‌گیری جریان‌های ادبی، نقش نهادها و محافل پشتیبان، فرایندهای نظریه‌پردازی و چگونگی گسترش جریان‌ها، می‌کوشد تحولات داستان‌نویسی معاصر را در چهار حوزه ادبیات جنگ، ادبیات سیاسی و اجتماعی، ادبیات زنان و ادبیات اقلیمی واکاوی کند. در همین راستا، شبکه برنامه گروه بر سه محور اصلی زیر استوار شده است.

۱- شناسایی و تحلیل جریان‌های ادبی داستانی پس از انقلاب

۲- بررسی زمینه‌های اجتماعی، فرهنگی و گفتمانی شکل‌گیری جریان‌های ادبی

۳- مطالعه روندهای نوآوری، تداوم و تحول در ادبیات داستانی معاصر ایران

توانمندی‌های تخصصی:

● انتشار کتاب‌ها و مجموعه‌های پژوهشی

● پژوهش‌های بنیادی، کاربردی و توسعه‌ای در حوزه‌های گوناگون

● به‌ویژه در حوزه ادبیات معاصر

● برگزاری نشست‌های تخصصی در حوزه ادبیات معاصر

۱- مطالعات میان‌رشته‌ای قرآن، فلسفه و علوم شناختی

۲- تحلیل ابعاد شناختی و عاطفی حیات انسانی

۳- کاربست یافته‌های فلسفی و شناختی در فهم و حل مسائل فردی و اجتماعی

ردیف	عنوان شبکه برنامه	سال اختتام
۱	اسلام و مقتضیات زمان	۱۳۸۱
۲	دین و عقلانیت نوین	۱۳۹۲
۳	انسان‌شناسی مقایسه‌ای	۱۳۹۹
۴	عواطف و کاربردهای آن در زندگی؛ با تاکید بر آموزه‌های قرآنی و پژوهش‌های علوم شناختی	در دست اجرا

توانمندی‌های تخصصی:

● توانمندی تخصصی در حوزه مطالعات میان رشته‌ای

در حوزه الهیات، فلسفه و علوم شناختی

● انسان‌شناسی مقایسه‌ای؛ اسلام و غرب

● انسان‌شناسی مقایسه‌ای، فلسفه اسلامی و فلسفه غرب

● مطالعات میان رشته‌ای درباره رابطه عواطف و جنبه‌های

حیات ذهنی و عملی انسان (عقلانیت، اخلاق، شادکامی

زبان و سوگیری‌های شناختی)

● معناشناسی مفاهیم دینی-قرآنی

● تاریخ شفاهی

● مستندسازی و تحلیل اسناد و مدارک بالادستی

● آزمایشگاه تصمیم‌گیری شناختی - اجتماعی (آشنا)

● آزمایشگاه تاب‌آوری شناختی - اجتماعی

توانمندی‌های تخصصی:

● نگارش متون راهبردی و سیاستی در حوزه‌های مرتبط سیاسی

● پژوهش‌های بنیادی، کاربردی و توسعه‌ای در حوزه علوم

سیاسی با تاکید بر مطالعات دولت

● نگارش مقالات علمی و پژوهشی در حوزه علوم سیاسی

● برگزاری نشست‌های تخصصی در حوزه علوم سیاسی

● انتشار نشریه علمی - پژوهشی پژوهش سیاست نظری

● تدوین گزارش‌های مدیریتی و راهبردی در حوزه مسایل امنیتی،

انتخابات و...

● انجام مطالعات میان رشته‌ای با سایر گروه‌های پژوهشی

● انجام طرح‌های کارفرمایی در حوزه‌های سیاستگذاری علمی

و فرهنگی، توسعه ملی و منطقه‌ای، کارآمدی دولت، امنیت

ملی، تعارض منافع، کارآمدی بوروکراسی دولتی، تاریخ شفاهی،

مطالعات مرزی، ادبیات سیاسی، اقوام و قومیت‌ها و...

● تالیف و انتشار کتاب در حوزه‌های تخصصی علوم سیاسی

گروه پژوهشی الهیات و فلسفه

برنامه گروه پژوهشی گروه الهیات و فلسفه پژوهشگاه علوم انسانی

و مطالعات اجتماعی بر توسعه مطالعات میان‌رشته‌ای و بهره‌گیری

از ظرفیت‌های فلسفه، الهیات، علوم شناختی و مطالعات قرآنی

برای فهم مسائل انسان معاصر متمرکز است. این گروه پس از

اجرای برنامه‌هایی در حوزه اسلام، عقلانیت، مقتضیات زمان و نیز

پژوهش‌های میان‌رشته‌ای قرآن و فلسفه غرب درباره انسان‌شناسی،

در چهارمین برنامه خود به بررسی نسبت علوم شناختی و آموزه‌های

قرآنی در حوزه عواطف انسانی پرداخته است. این برنامه با تمرکز بر

موضوعاتی همچون ارتباط عواطف با عقلانیت، اخلاق، شادکامی،

زبان و سوگیری‌های شناختی و عاطفی، در پی تبیین ابعاد شناختی

و معنایی رفتار و تصمیم‌گیری انسان است. در همین راستا، شبکه

برنامه جدید گروه بر سه محور اصلی زیر استوار شده است و در

ادامه نیز با بهره‌گیری از ظرفیت‌های مرکز علوم شناختی - اجتماعی

تصمیم‌گیری، مسیر پژوهش‌های آینده خود را دنبال خواهد کرد. ۱.

مراکز علمی - تحقیقاتی

● مرکز سلامت اداری

مرکز سلامت اداری پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی جهاد دانشگاهی، یکی از واحدهای تخصصی زیرمجموعه این پژوهشگاه است که در چارچوب سیاست‌ها و برنامه‌های مصوب پژوهشگاه با هدف توسعه دانش، ارتقای شفافیت، پیشگیری از فساد، مدیریت تعارض منافع، بهبود حکمرانی سازمانی و تقویت اخلاق حرفه‌ای فعالیت می‌کند. این مرکز با بهره‌گیری از ظرفیت‌های علمی، پژوهشی، آموزشی و مشاوره‌ای، مأموریت دارد در دستگاه‌های دولتی، نهادهای عمومی و سازمان‌های بخش خصوصی به ارتقای سلامت اداری و نهادهای سازی فرهنگ شفافیت و مسئولیت‌پذیری کمک کند.

شرح فعالیت‌های مرکز

۱) انجام پژوهش‌های بنیادی، توسعه‌ای و کاربردی در حوزه سلامت اداری، شفافیت، پیشگیری و مقابله با فساد، حکمرانی خوب، اخلاق حرفه‌ای و مدیریت تعارض منافع.

۲) طراحی، مطالعه و بومی‌سازی الگوها، مدل‌ها، شاخص‌ها و ابزارهای سنجش سلامت اداری و ارزیابی عملکرد سازمان‌ها در این حوزه.

۳) انجام مطالعات ارزیابی، آسیب‌شناسی، پایش و تحلیل وضعیت سلامت اداری در دستگاه‌های اجرایی، نهادهای عمومی و سازمان‌های مختلف.

۴) ارائه خدمات مشاوره تخصصی و کارشناسی به دستگاه‌ها، سازمان‌ها و نهادهای دولتی و عمومی در زمینه سلامت اداری.

۵) برگزاری دوره‌های آموزشی تخصصی و کارگاه‌های توانمندسازی برای مدیران، کارشناسان و کارکنان در زمینه سلامت اداری و پیشگیری از فساد.

۶) تولید و انتشار کتاب، مقاله علمی، گزارش تخصصی، محتوای چندرسانه‌ای و محتوای ترویجی مرتبط با سلامت اداری.

۷) توسعه و پشتیبانی علمی از سامانه‌ها و ابزارهای فناورانه مرتبط با پایش سلامت اداری، شفافیت، گزارشگری فساد و مدیریت تعارض منافع.

۸) برگزاری همایش‌ها، نشست‌های تخصصی، کارگاه‌ها و رویدادهای علمی و ترویجی در حوزه سلامت اداری و موضوعات مرتبط.

۹) ایجاد و توسعه شبکه‌های علمی، تخصصی و حرفه‌ای در حوزه سلامت اداری با مشارکت پژوهشگران، متخصصان، دستگاه‌ها و سازمان‌ها.

● مرکز ملی پیشرفت، آبادانی و محرومیت‌زدایی جوامع محلی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی در راستای اهداف اساسنامه‌ای و انجام پژوهش‌ها و اقدامات کاربردی در حوزه‌های مختلف برای کمک به نظام و انقلاب اسلامی و همچنین برای توانمندسازی و محرومیت‌زدایی در مناطق محروم شهری و روستایی فعالیت‌ها و اقدامات پژوهشی و عملیاتی بسیاری طی سه دهه گذشته داشته است. عمده پروژه‌های مورد اشاره مرکز بر دو محور الگوی معیشت پایدار و تأسیس صندوق توان‌افزایی استوار بوده است. الگوی معیشت پایدار در شهرستان زهک و صندوق‌های توان‌افزایی در مناطق قصرقند و تفتان در استان سیستان و بلوچستان، ملکشاهی در استان ایلام، احمدی در استان هرمزگان و چالداران در استان آذربایجان غربی انجام شده است.

طی این فعالیت‌ها پژوهشگاه اقدام به تأسیس مرکز ملی پیشرفت، آبادانی و محرومیت‌زدایی نمود این مرکز به دنبال تدوین یک الگوی بومی، جامع و کارآمد برای فقرزدایی و محرومیت‌زدایی از مناطق محروم است بر همین اساس همکاری خود را سایر سازمان‌ها و نهادهای موفق و کارا در این حوزه را در برنامه‌های خود دارد. عمده اهداف و ضرورت‌های تأسیس مرکز در پژوهشگاه عبارتند از:

- کارآمدسازی سیاست‌های حمایتی
- بومی‌سازی الگوها
- پایداری و توانمندسازی
- تصمیم‌سازی علمی برای سیاست‌گذاران
- ایجاد هم‌افزایی و همگرایی و هماهنگی بین ذی‌نفعان دولتی، عمومی و خصوصی

این مرکز بر آن است که به جای اقدامات پراکنده و جزیره‌ای، یک ساز و کار هماهنگ‌کننده بین بازیگران متعدد ایجاد کند. وجود بیش از ۳۰ سازمان دولتی، عمومی و خیریه در حوزه محرومیت‌زدایی در ایران، نشان می‌دهد مسئله اصلی کمبود منابع نیست، بلکه ضعف در هم‌افزایی، هم‌راستاسازی و تقسیم کار است. مرکز ملی

برخی از مراکز پژوهشی) عهده دار این وظیفه بوده‌اند. جهاددانشگاهی، نهاد واسطه، و پل پیوند جامعه و دولت است. هم از اقبال عمومی بهره مند است و هم در ساختار حاکمیت و دولت مورد اعتماد و شناخته شده است. بنابراین، می‌تواند درباره موضوع محوری ایده ایران در سطح ملی و بین‌المللی کنشگری بدین صورت که با فراهم کردن زمینه رشد، تقویت و گسترش ایده‌های ایران محور، به پایداری، تداوم و قوام هویت ایرانی مدد برساند. درباره ایران، آموزش‌ها و پژوهش‌ها بسیار است. پژوهشگران، اندیشمندان و صاحب نظران هم بسیارند. اما کاربردی کردن نتایج این فعالیت‌های علمی و نیز ارتباط میان صاحب‌نظران با مخاطبان و بهره‌مندان کاری است که کمتر بدان توجه شده است. مرکز بین‌المللی ایران‌شناسی و گسترش زبان فارسی محل ایاد همین پیوند باشد و حاصل تاملات ایران‌شناسانه از طریق این مرکز می‌تواند به جامعه هدف عرضه شود.

● آزمایشگاه شناختی - اجتماعی تصمیم‌گیری (آشنا)

آزمایشگاه شناختی - اجتماعی تصمیم‌گیری «آشنا» به عنوان یک هسته میان رشته‌ای نوآورانه، با تمرکز بر تبیین و تحلیل فرایندهای تصمیم‌گیری، قضاوت‌ها و کنش‌های انسانی در بسترهای اخلاقی، اجتماعی و فرهنگی، در دل گروه الهیات و فلسفه پژوهشکده علوم انسانی وابسته به پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی جهاددانشگاهی شکل گرفته است.

این آزمایشگاه، با بهره‌گیری از دستاوردهای علوم شناختی، علوم تصمیم‌گیری، فلسفه، اخلاق، روانشناسی، زبان‌شناسی و مطالعات فرهنگی و اجتماعی می‌کوشد پیوندی نظام‌مند میان تحلیل‌های نظری و شواهد تجربی برقرار سازد، بستری علمی برای مطالعه مسائلی چون ساز و کارهای شناختی - هیجانی تصمیم‌گیری و اقناع، خطاها در سوگیری‌های شناختی دخیل در تصمیم‌گیری، و تبعات واقعی انتخاب‌ها در موقعیت‌های پیچیده و پر ریسک فراهم آورد و هم‌زمان بر طراحی و آزمون شیوه‌ها و مداخله، اصلاح و ارتقای کیفیت تصمیم‌گیری فردی و جمعی تمرکز کند. «آشنا» با طراحی و اجرای مطالعات آزمایشگاهی و نیمه آزمایشگاهی، توسعه ابزارهای سنجش بومی و گفت‌وگوهای علمی فعال مبتنی بر نیازهای فرهنگی - اجتماعی جامعه ایرانی، نقشی موثر در ارتقای پژوهش‌های مسئله محور و تقویت بنیان‌های علوم انسانی تجربی از خود برجای می‌گذارد.

محرومیت‌زدایی پژوهشگاه علوم انسانی جهاددانشگاهی به عنوان «نهاد واسطه» این خلأ را پر کند. نهاد واسطه یک «هماهنگ‌کننده توسعه‌ای» است؛ نه مجری اصلی، نه سیاست‌گذار کلان. وظیفه آن ایجاد پیوند، کاهش موازی‌کاری و هدایت منابع به سمت اولویت‌های واقعی منطقه است.

● مرکز بین‌المللی ایران‌شناسی و گسترش زبان فارسی

ایده ایران و پدیده‌ای به نام ملیت ایرانی قدمت بسیار دارد. محققان، ایران را در کنار چند کشور دیگر، صاحب ملت تاریخی تلقی می‌کنند. در طول تاریخ چند هزار ساله، ماندگاری، پایداری، تداوم و حفظ این ایده با راهبردها، تدبیرها و روایت‌های بسیاری همراه بوده است. هم در عالم سیاست و هم در دنیای علم، فرهنگ و اندیشه، کسانی بوده‌اند که توانسته‌اند در دل حوادث و شاید روزگار، ایده ایران را حفظ کنند و به نسل‌های بعد از خود بسپارند. در دوسده اخیر نیز بنابر تحولات دنیا و پیدایش سیاست‌ها و شیوه‌های جدید و مدرن، روایت‌های متعددی درباره ایران و هویت ایران عرضه شده است و در کنار آن چالش‌ها و تهدیدها هم نسبت به گذشته رنگ و روی دیگر و افزون‌تری یافته است. در روند پایداری و ماندگاری ایران، عناصر متعددی حضور دارند. جغرافیا، تاریخ، دین، هنر، ادبیات، میراث فرهنگی و زبان فارسی که محمل بیان اندیشه‌ها و گنجینه حفظ فرهنگ ایرانی است. قرن‌هاست که همه اقوام ایرانی در شکل‌گیری زبان بین‌الاقوامی فارسی مساهمت و مشارکت داشته‌اند و در این باره هیچ قومی بر قوم دیگر تقدم و برتری ندارد. ایران و ایده ایران با عناصری مثل فرهنگ، هنر، زبان و ادبیات فارسی، همدلی، پیوستگی تاب‌آوری اجتماعی ایرانیان را در طول تاریخ فراهم کرده است. بنابراین، حفظ و ترویج، تقویت آن‌ها ضرورت دارد. قابل توجه اینکه ایران‌شناسی و زبان ادبیات فارسی بعنوان دو رشته دانشگاهی در بیشتر از ۵۰ کشور دنیا و حدود هشتاد دانشگاه فعالیت دارند. به روزرسانی دروس و تامین منابع درسی و برقراری مراودات علمی و اردوهای ایران‌گردی برای این گروه، استادان و دانشجویان نیر امری ضروری و مغفول است که می‌تواند زمینه بسیار مهمی برای تعاملات بین‌المللی جهاددانشگاهی باشد.

نگهبانی از ایده ایران، وظیفه نهادهای فرهنگی، علمی، و دانشگاهی است. چنان‌که تا به امروز هم برخی از نهادهای علمی (دانشگاه‌ها و

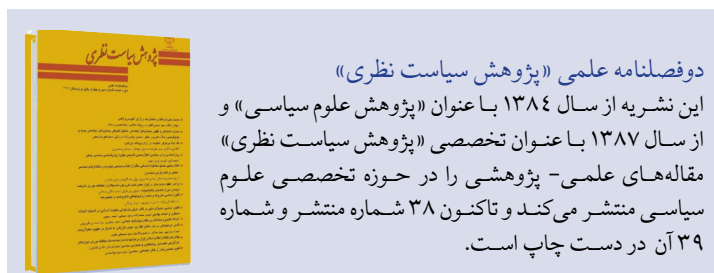
معرفی فصلنامه‌ها

در سال ۱۳۷۶ مراحل مقدماتی برای انتشار فصلنامه پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی تحت عنوان «پژوهش» صورت گرفت. دوره اول فصلنامه پژوهش با چاپ و انتشار سه پیش شماره و شش شماره، که شامل مقالاتی در رشته‌های مختلف علوم انسانی و اجتماعی می‌شد همراه بود. با تغییر سیاست وزارت علوم، تحقیقات و فناوری انتشار دوره جدید فصلنامه به صورت علمی-تخصصی و در قالب چهار فصلنامه پی گرفته شد که در این راستا تا کنون ۷۸ شماره با عنوان «پژوهش زبان و ادبیات فارسی»، ۳۸ شماره «پژوهش سیاست نظری»، ۱۶ شماره «پژوهش انحرافات و مسائل اجتماعی»، ۶۰ شماره «مطالعات شهر ایرانی-اسلامی»، شش شماره «ارزیابی تأثیرات اجتماعی» شهر شده است.

مجاز انتشار فصلنامه‌های علمی-پژوهشی «پژوهش زبان و ادبیات فارسی»، «پژوهش سیاست نظری»، «پژوهش انحرافات و مسائل اجتماعی» و «مطالعات شهر ایرانی-اسلامی» از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و اداره کل مطبوعات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی اخذ شده است.

فصلنامه علمی «پژوهش زبان و ادبیات فارسی» اولین نشریه علمی-پژوهشی علوم انسانی در جهاد دانشگاهی این نشریه از سال ۱۳۸۱ مقاله‌های علمی-پژوهشی را در حوزه تخصصی زبان و ادبیات منتشر می‌کند و تاکنون ۷۸ شماره منتشر و شماره ۷۹ در دست چاپ است.

دوفصلنامه علمی «پژوهش سیاست نظری» این نشریه از سال ۱۳۸۴ با عنوان «پژوهش علوم سیاسی» و از سال ۱۳۸۷ با عنوان تخصصی «پژوهش سیاست نظری» مقاله‌های علمی-پژوهشی را در حوزه تخصصی علوم سیاسی منتشر می‌کند و تاکنون ۳۸ شماره منتشر و شماره ۳۹ آن در دست چاپ است.

فصلنامه علمی «مطالعات شهر ایرانی-اسلامی» این نشریه از سال ۱۳۸۹ مقاله‌های علمی را با هدف انتشار دستاوردها و نتایج پژوهش‌های شهری و منطقه‌ای، شناسایی و نشر دیدگاه‌های بومی در مورد ویژگی‌ها و ابعاد مختلف شهری، منطقه‌ای، کالبدی و فضایی، بررسی و ارزیابی برنامه‌های شهری کشور در قلمرو فرهنگ اسلامی، ارائه راهکارها و دیدگاه‌های بومی در شهرسازی و معماری و همچنین ارائه الگوهای بومی در شهرهای ایرانی و اسلامی را منتشر می‌کند و تاکنون ۶۱ شماره منتشر شده است.

فصلنامه علمی «پژوهش انحرافات و مسائل اجتماعی» این نشریه از سال ۱۴۰۰ با عنوان «پژوهش مسائل اجتماعی ایران» و از سال ۱۴۰۲ با عنوان تخصصی «پژوهش انحرافات و مسائل اجتماعی» موفق به کسب رتبه از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری شد. فصلنامه «پژوهش انحرافات و مسائل اجتماعی» مقاله‌های علمی-پژوهشی در حوزه تخصصی مسائل اجتماعی را منتشر می‌کند و تاکنون ۱۶ شماره منتشر و شماره ۱۷ و ۱۸ آن در دست چاپ است.

دو فصلنامه تخصصی «پژوهش جوانان، فرهنگ و جامعه»

این نشریه از سال ۱۳۸۶ با عنوان «جوانان و مناسبات نسلی» و از سال ۱۳۸۸ با عنوان تخصصی «جوانان، فرهنگ و جامعه» مقاله‌های علمی- پژوهشی را در تخصص‌های میان رشته‌ای جوانان، روابط بین‌نسلی، مسائل فرهنگی و جامعه در ۵ شماره منتشر کرد که دیگر در دستور کار قرار نگرفت.

دو فصلنامه تخصصی «اسلام پژوهی»

این نشریه از سال ۱۳۸۴ مقاله‌های علمی- پژوهشی را در حوزه تخصصی الهیات و معارف اسلامی منتشر می‌کرد و ۴ شماره از آن منتشر شده بود. براساس تأکید کمیسیون نشریات علمی کشور و طبق نظر هیئت تحریریه مجله مقرر شده بود مجله در تخصص و عنوان «پژوهش انسان‌شناسی اسلامی» منتشر شود. که فعلاً متوقف شده است.

فصلنامه «آموزش در علوم انسانی»

این نشریه از ابتدای سال ۱۳۹۵ در حوزه آموزش در علوم انسانی منتشر شد و دو شماره از فصلنامه «آموزش در علوم انسانی» منتشر گردید که سیاست‌های آن تغییر کرد و فعلاً متوقف شده است.

کتاب‌های منتشر شده پژوهشگاه

انتشارات پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی از سال ۱۳۸۱ فعالیت‌های خود را آغاز و در طی این مدت با تلاش پژوهشگران و اعضای هیئت علمی پژوهشگاه، سعی داشته است با بهره‌گیری از فعالیت‌های علمی و پژوهشی انجام شده، در انتشار کتب و آثار علمی گام بردارد.

۹. شکاف بین
نسل‌ها، چاپ اول

۱۰. رفتار شناسی
جوان در دهه‌های
سوم و چهارم
انقلاب اسلامی

۱۱. جوانان و
مناسبات نسلی
در ایران

۱۲. مأخذشناسی
مناسبات نسلی،
چاپ اول

۱۳. اندیشه سیاسی
در جهان اسلام
(جلد اول)

۱۴. اندیشه
سیاسی در جهان
اسلام (جلد دوم)

۱۵. ماوپست
مدرنیسم، چاپ
اول

۱۶. جهانی شدن و
شهر، چاپ دوم

۱۷. فنون و
تجارب برنامه
ریزی مرمت بافت
تاریخی شهرها

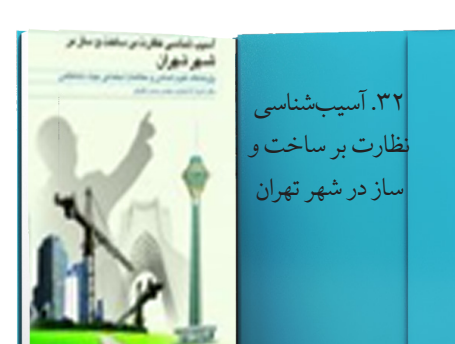
۱۸. نظریه
نهادگرایی در
علم سیاست

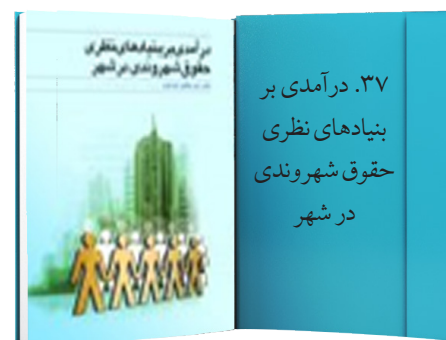

۱۹. هویت
اجتماعی
رویکردها و
نظریه‌ها

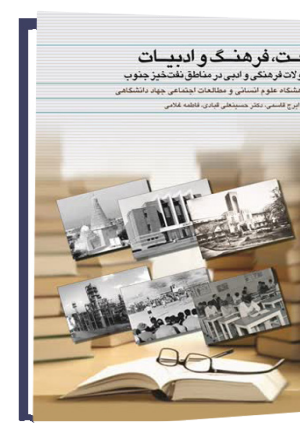
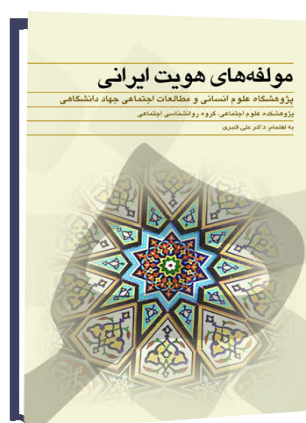
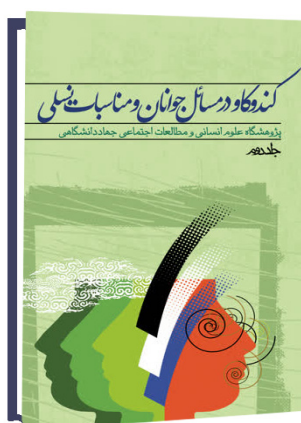
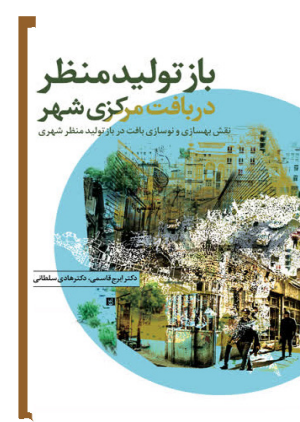
۲۰. کندو کاو در
مسائل جوانان و
مناسبات نسلی
چاپ اول

سایر کتاب‌های منتشر شده توسط پژوهشگاه عبارتند از:

۱. مجموعه مقالات پیش‌همایش ادبیات داستانی دفاع مقدس
۲. جستارهایی در باب روش تحقیق در علوم انسانی
۳. رسانه و هویت ایرانی
۴. خدمات مناطق نفت‌خیز جنوب به دفاع مقدس
۵. مدیریت بحران در مناطق نفت‌خیز
۶. نفت و ادبیات
۷. مسائل اجتماعی مناطق نفت‌خیز
۸. ادبیات داستانی جنگ
۹. ادبیات داستانی بومی‌گرا
۱۰. هویت ایرانی، قومیت و مرزن‌نشینی
۱۱. کیستی ما و تهدیدهای فرارو
۱۲. آموزش مقدماتی رانندگان حمل و نقل جاده‌ای کالا
۱۳. آموزش مقدماتی رانندگان حمل و نقل جاده‌ای مسافر
۱۴. آموزش مهمانداران
۱۵. آموزش مقدماتی رانندگان حمل و نقل جاده‌ای کالا (تخصصی)

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی

نشانی: خیابان انقلاب، خیابان ابوریحان، خیابان وحید نظری، پلاک ۴۷
پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی جهاد دانشگاهی

۰۲۱-۶۶۹۵۱۵۹۳-۵

<https://ihss.ac.ir>